



مرکز پژوهش‌های حقوقی و قضایی
معاونت آموزش
اداره کل ثبت و پذیرش

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

خرداد سال تحصیلی ۹۶-۹۵

رشته مطالعات ۹۵

مهر مدرسه

کد آزمون:	۳۹۵۲/۰۸
تاریخ:	۹۶/۳/۱۱
عنوان:	فقه عمومی ۳
کتاب:	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی
محدوده:	ارث، حدود، قصاص، دیات

ساعت کزازی: ۹ صبح	نمود: ۱۳	مدت باکالی: ۷۰ دقیقه
-------------------	----------	----------------------

شماره یا نام مصحح اول	نمبر به عدد	نمبر به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمبر به عدد	نمبر به حروف

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علمیه: شهرستان:

۱. در کدام یک از حالات زیر حجب اتفاق می افتد؟

- (الف) اقبال پدر، مادر، دو برادر اُبی ☐
- (ب) اجتماع برادر ابوینی و خواهر اُمی ☐
- (ج) اجتماع دو خواهر ابوینی و یک خواهر اُبی ☐
- (د) اجتماع جد و پسر برادر ☐

۲. آیه شریفه: «فَإِنْ كَانَ لِهَيْنٍ وَلَدٌ فَلَكُمْ الْرَبْعَ مِمَّا تَرَكْنَ ... وَ لِهَيْنِ الرَّبْعَ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُم وَلَدٌ» در مورد ارث چه گروهی است؟
(با حفظ ترتیب آیه)

(الف) زوج - زوجة ☐

(ب) زوجة - زوج ☐

(ج) پدر - مادر ☐

(د) پسر - دختر ☐

۳. کدام یک از امور زیر از شرایط احصان مرد است نه زن؟

(الف) دوام نکاح ☐

(ب) دخول ☐

(ج) حریت ☐

(د) تمکن از وطی در هر زمان ☐

۴. برای حد قذف کدام یک از امور زیر در مقذوف شرط است؟

(الف) نکاح دائم ☐

(ب) بلوغ، عفت، حریت ☐

(ج) عفت، نکاح دائم، تمکن از وطی در هر زمان ☐

(د) اسلام، بلوغ، عفت، نکاح ☐

۵. قسامه در کدام یک از حالات زیر مورد نیاز است؟

(الف) وقتی کسی مدعی قتل می شود و بینة ندارد که باید قسامه بیاورد. ☐

(ب) وقتی کسی منکر قتل می شود و بینة ندارد که مدعی باید قسامه بیاورد. ☐

(ج) وقتی کسی منکر قتل شده است قسم نخورد و رد قسم به مدعی می کند که مدعی باید قسامه بیاورد. ☐

(د) وقتی متهم به قتل می کند، یعنی نه بینة بر عدم قتل دارد و نه رد قسم می کند، که در اینجا مدعی قسامه می آورد. ☐

۶. دیه اسقاط حملی که در مرحله استخوان است چقدر است؟

(الف) ۴۰ دینار ☐

(ب) ۶۰ دینار ☐

(ج) ۸۰ دینار ☐

(د) ۱۰۰ دینار ☐

۷. برای هر یک از دو گروه زیر مثالی بزنید و توضیح دهید.

الف) من یرث بالفرض دائماً مع الرّد علیه أحياناً

الف) کسی که همیشه فریضه دارد و گاهی اضافهای نیز علاوه بر فریضه به او داده می‌شود مثل: مادر که اگر برای میت فرزند نباشد $\frac{1}{4}$ می‌برد و اگر فرزند باشد $\frac{1}{2}$ می‌برد که همه جا یکی از دو فریضه است و اگر اضافهای بیاید باز به او برمی‌گردد مثل اینکه تنها باشد که علاوه بر $\frac{1}{4}$ ، دو سوم بالرّد می‌برد. (مثالی دیگر: زوج که همیشه فریضه دارد، یا $\frac{1}{4}$ اگر میت ولد نداشته باشد یا $\frac{1}{2}$ اگر ولد داشته باشد. اما اگر هیچ وارثی جز امام نباشد، مازاد $\frac{1}{4}$ را بالرّد می‌برد. یکی از دو مثال کافی است.

ب) من یرث بالفرض تارّة وبالقرابه أُخری

کسی که گاهی فریضه دارد و گاهی فریضه ندارد و به قرابت می‌برد. مثال: پدر که اگر میت ولد داشته باشد $\frac{1}{2}$ می‌برد بالفرض و اگر ولد نباشد، فرض ندارد و بالقرابه می‌برد. (ارث، ص ۲۲۳ و ۲۲۴)

۸. کفاره قتل چیست و در چه نوع قتلی پرداخت می‌شود؟

در قتل عمد کفاره ثابت است اگر طرفین بر دیه تراضی کنند و کفاره نیز کفاره جمع است، یعنی عتق رقبه مومنه و ۶۰ روز روزه و اطعام ۶۰ مسکین. اما در کفاره قتل شبه عمد و خطای محض کفاره ثابت است ولی ترتباً، یعنی باید یک بنده آزاد کند و اگر نتوانست، ۶۰ روز (دو ماه) روزه بگیرد و اگر نتوانست ۶۰ فقیر را اطعام نماید. (دیات، ص ۳۴۸)

۹. الف) در کدام یک از دو مورد زیر تعصیب قابل فرض است؟ چرا؟ ب) سهم الارث هر فرد را در مثالی که تعصیب نیست تعیین نمایید.

مورد اول: اجتماع زوجه، یک دختر، یک پسر، مادر

مورد دوم؛ زیرا تعصیب در جایی است که همه صاحب فرض باشند و مجموع فروض کمتر از $\frac{2}{3}$ باشد و در فرض دوم چنین است اما در فرض اول چون پسر وجود دارد، همه صاحب فرض نیستند.

مورد دوم: اجتماع زوج، پدر، دو دختر

ب) حل مورد اول: زوجه $\frac{1}{8}$ می‌برد، مادر $\frac{1}{2}$ می‌برد، و مابقی بین دختر و پسر بالتفاضل تقسیم می‌شود و سهم پسر دو برابر سهم دختر می‌شود.

۱۰. الف) قتل خطای محض را تعریف کنید. ب) سیلی زدن به صورت شخصی که منجر به مرگ او می‌شود در چه صورت می‌تواند قتل عمد یا شبهه عمد باشد؟

عمد یا شبهه عمد باشد؟

الف) قتلی است که در آن قاتل قصد ایراد ضربه به مقتول را نداشته است و به طور اتفاقی و ناخواسته ضربه به او وارد شده و موجب مرگ شده است.

ب) اگر قصد قتل در کار باشد (یا شدت ضربه به نحوی باشد که نوعاً کشنده باشد) قتل عمد است. اما اگر قصد قتل در کار نباشد یعنی شدت ضربه هم نوعاً کشنده نباشد (ذکر این قید لازم نیست چون فرض این است که سیلی نوعاً کشنده نیست) شبهه عمد است. قصاص، ص ۳۱۲

۱۱. لوث یعنی چه؟ در ضمن مثالی توضیح دهید.

لوث اماره‌ای است که موجب ظن به صدق ادعای مدعی مبنی بر قتل توسط شخص می‌شود. مثل اینکه مدعی علیه را با چاقوی خونی بر بالین مقتولی مشاهده کنند که گمان به اینکه او قاتل بوده است را ایجاد می‌کند. قصاص، ص ۳۱۹

۱۲. «بکر» به چه مردی گفته می‌شود و اگر زنا کند حدش چیست؟

یعنی مردی که نکاح کرده اما دخول نکرده است. و حدّ زنای او صد تازیانه است و تراشیدن موی سر و تبعید از شهر به مدت یک سال.

*سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۲۱۴۴۲۱ اداره کل سنجش و پذیرش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.

«ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری است.»